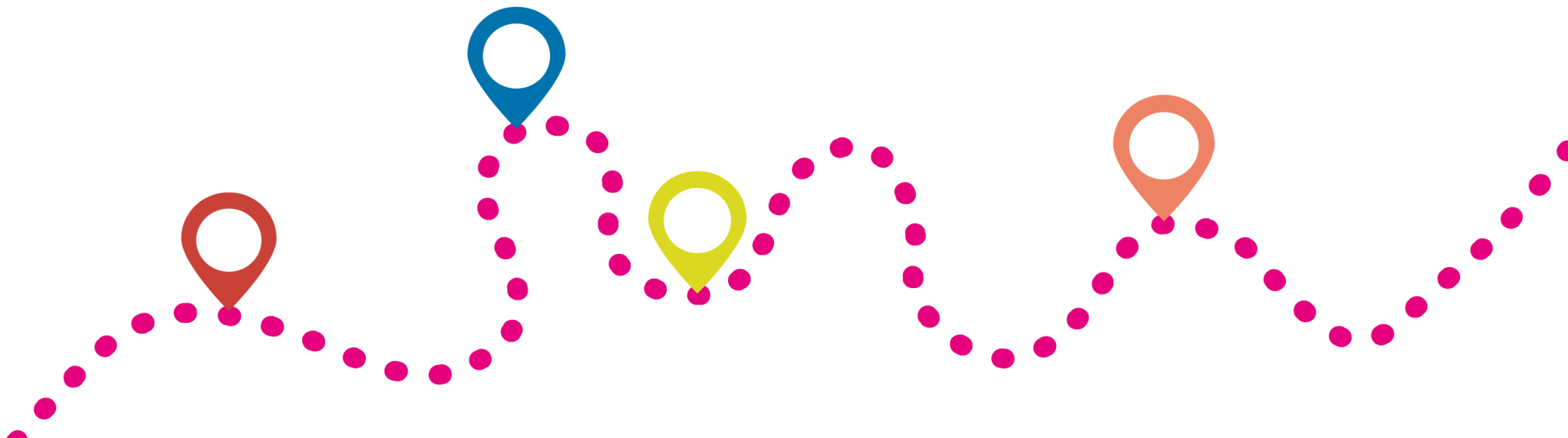

Kuntien ja järjestöjen yhteistyö uusilla hyvinvointialueilla

Kansalaisjärjestöakatemia

1.10.2021

Järjestökenttä Suomessa: yhdistykset ja säätiöt

Suomessa on

107 245

rekisteröityä
YHDISTYSTÄ

Sosiaali- ja terveysalan
yhdistysten osuus:

10%

Patentti- ja rekisteri hallitus (PRH)
yhdistysrekisteri 2.4.2021

Suomessa on

2 708

rekisteröityä
SÄÄTIÖTÄ

Sosiaali- ja terveysalan
säätiöiden osuus:

16%

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä (YTJ)
8/2019

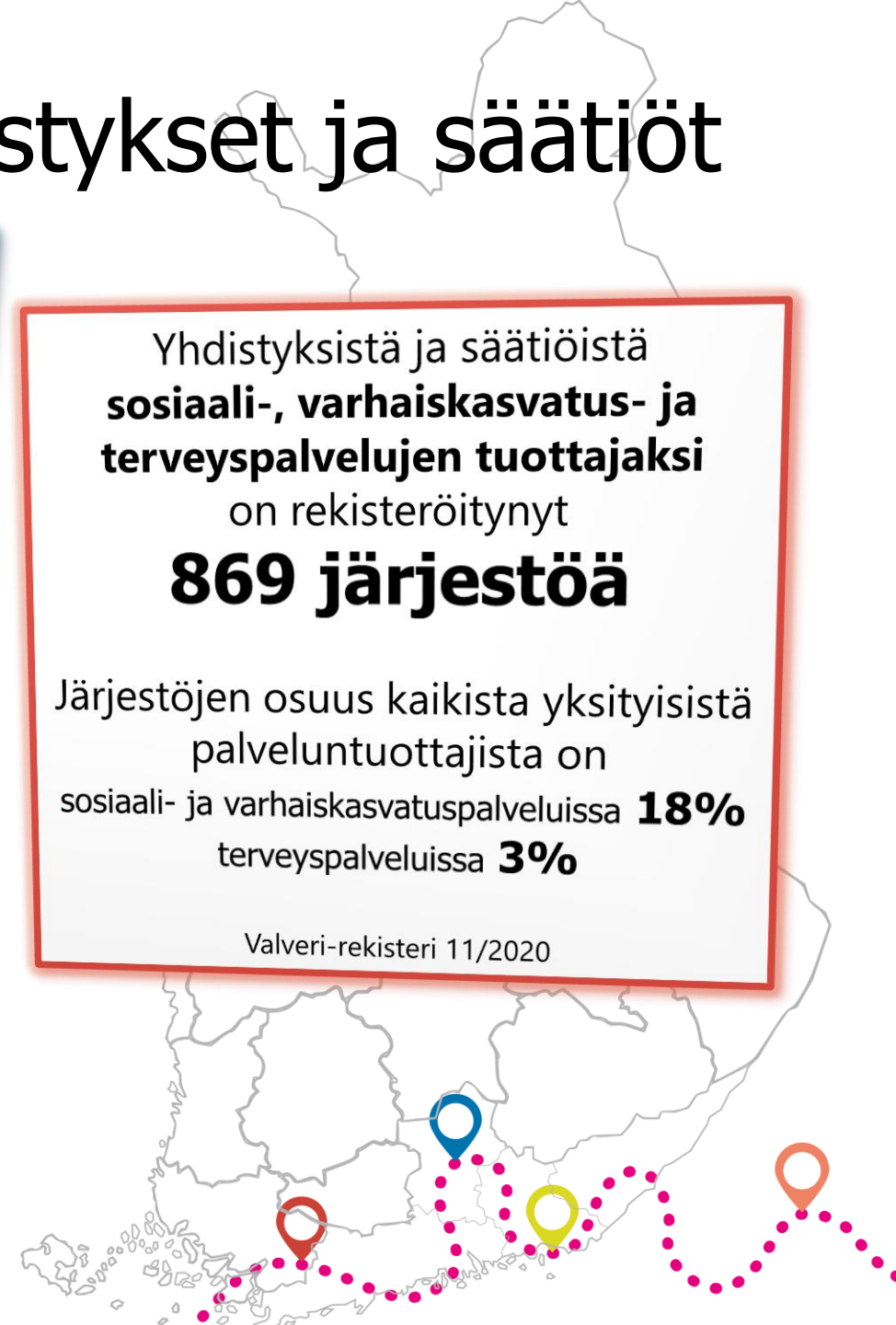
Yhdistyksistä ja säätiöistä
**sosiaali-, varhaiskasvatus- ja
terveyspalvelujen tuottajaksi**
on rekisteröitynyt

869 järjestöä

Järjestöjen osuus kaikista yksityisistä
palveluntuottajista on
sosiaali- ja varhaiskasvatuspalveluissa **18%**
terveyspalveluissa **3%**

Valveri-rekisteri 11/2020

#ihmisenote

Miten järjestöjen toiminta tukee hyvinvointia?

Esimerkkejä vapaaehtoistoiminnasta

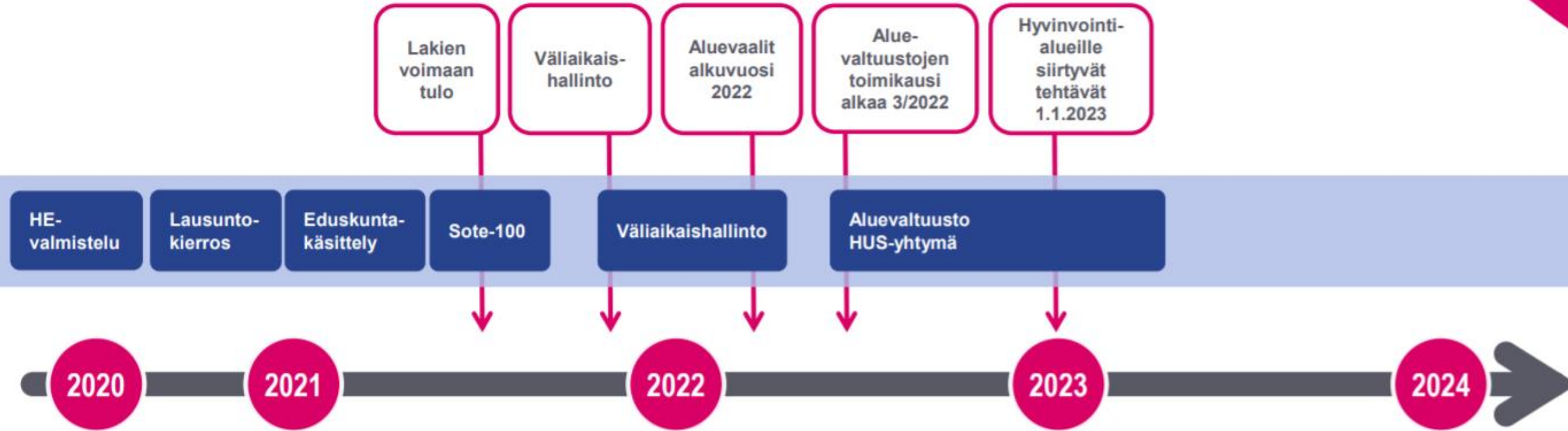
- Ystävätoiminta
- Kulttuuri- tai liikuntakaveri
- Perhekummi
- Ohjaus ja neuvonta
- Asiointi- ja saattoapu
- Vapaaehtoinen pelastustoiminta
- Maahanmuuttajien tukihenkilötoiminta
- Liikuntapaikkojen ylläpito
- Asukas- ja kylätoiminta
- Harrastus- ja virkistystoiminta
- Järjestysmiestoiminta
- Tapahtuma-avustajana toimiminen
- Vertaistuki, kokemusasiantuntijuus
- Sairaalavapaaehtoistoiminta

#ihmisensoite

Sote-uudistuksen aikataulu 2020–2024

Palvelujen
kehittäminen

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman kehittämishankkeet 2020–2023

RRF-hankkeet 2022–2025

Rakennemuutostusta koskevat kehittämishankkeet 2020–2021

Muut kehittämishankkeet 2020–2022

Sote-uudistus

Sote-uudistus on rakenne- ja palveluiden uudistus

Sote-uudistuksessa perustetaan hyvinvointialueet.

Niiden vastuulle tulevat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastustoimi.

Kunnat vastaavat jatkossakin mm. päivähoidosta, opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäville 22 järjestäjää

Uusia hyvinvointialueita on uudistuksen jälkeen 21. Lisäksi palveluja järjestää Helsingin kaupunki.

- Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Etelä-Savon hyvinvointialue
- Itä-Uusimaan hyvinvointialue
- Kainuun hyvinvointialue
- Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Keski-Suomen hyvinvointialue
- Keski-Uusimaan hyvinvointialue
- Kymenlaakson hyvinvointialue
- Lapin hyvinvointialue
- Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
- Pirkanmaan hyvinvointialue
- Pohjanmaan hyvinvointialue
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue
- Satakunnan hyvinvointialue
- Vantaa-Keravan hyvinvointialue
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue
- Helsingin kaupunki

Hyvinvointialueiden toiminta ja uudet järjestämisvastuut alkaisivat 1.1.2023.

Palveluita uudistetaan **Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyö -ohjelmassa**. Sitä toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla, jotka rahoitetaan valtionavustuksilla.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyö

Ihmisen tukena kaikissa elämänvaiheissa

Sujuvin sote kaikille

Vahva verkostomainen ote ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Helppo ja vaivaton yhteydenotto

Sujuvat hoito- ja palveluketjut

Voimavarana asiantunteva ja sitoutunut henkilöstö

Tavoitteiden toteutuessa myös kustannusten kasvu taittuu

Sote-uudistus
Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyö

www.soteuudistus.fi

www.thl.fi/fi/web/sote-uudistus/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveystyö

#ihmisen_sote

Mikä on hyvinvointialue?

- Hyvinvointialue on kunnista ja valtiosta erillinen julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto
- Hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä toiminnan alkaessa ovat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen
- Vahvassa roolissa ovat julkiset palvelut, joita yksityiset ja kolmas sektori täydentävät
- Hyvinvointialueilla on iso merkitys kuntiin: kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen, valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, sopimuksiin, henkilöstöön

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kunnassa (6 §)

- Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä
- Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kun tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin
  - Kunnan eri toimialat, poikkihallinnollisuus

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella (7 §)

- Hyvinvointialueen on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä
- Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin, kun tämä tehtävä kytkeytyy hyvinvointialueen muihin lakisääteisiin tehtäviin

Järjestöjen toiminta kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnalla

Hyvinvointialue

- Järjestöjen markkinoille tuottamat palvelut
- Järjestölähtöisten yritysten markkinaehtoisesti tuottamat palvelut

- Järjestöjen yleishyödyllinen toiminta
- Matalan kynnyksen palvelut

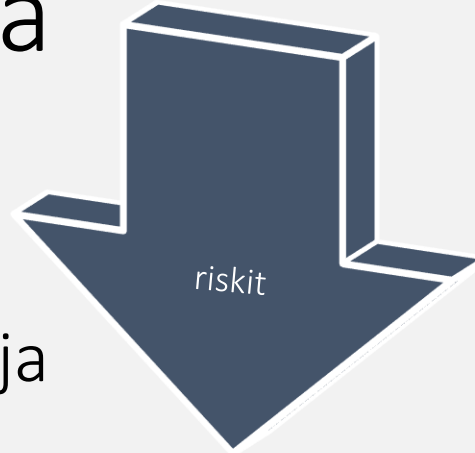
Kunta

- Järjestöjen yhteisöllinen ja jäsenten keskinäiseen vuorovaikutukseen perustuva toiminta
- Järjestöjen tarjoama vapaaehtoisuuteen perustuva vertaistuki

Järjestöjen roolit kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnalla

Hyvinvointialue

- Palvelujen ja vertaistuen tuottaja

Kunta

- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaja ja osallistumisen väylien tarjoaja

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

- Ennaltaehkäisy
- Rinnalla kulkeminen
- Toipuminen

Hyte-yhteistyö hyvinvointialueella

Hyvinvointialueen on

- tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä
  - hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden kanssa
  - yksityisten yritysten ja
  - yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa
- edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia
- neuvoteltava vähintään kerran vuodessa hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimijoiden kanssa tavoitteista, yhteistyöstä ja seurannasta

Julkinen-järjestö -yhteistyön rakenteita

- Hyvinvointityöryhmät
  - Verkostot
  - Edustukselliset järjestöjen yhteistyöelimet kunnissa, maakunnissa
  - Vanhusneuvostot, vammaisneuvostot
  - Nuorisovaltuustot
  - Avoimet foorumit
  - Muut asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet
-
- Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet
  - Asukkaiden, palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet
  - Yhdyspintatyöryhmät

Kohti sujuvaa ihmisen sotea

Tärkeää on vuoropuhelu ja verkostoituminen

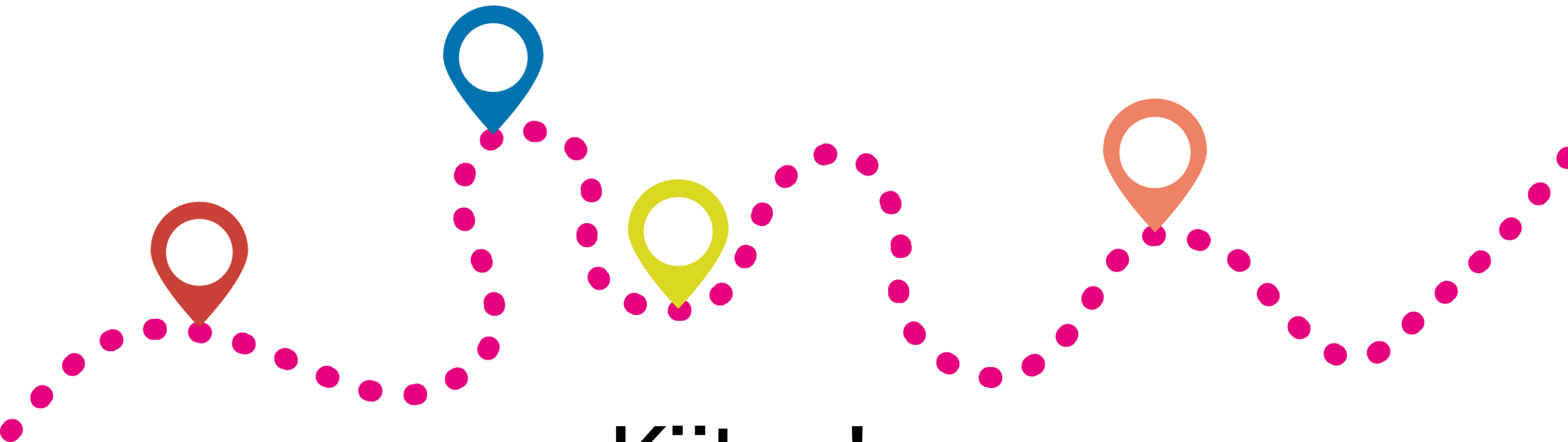
- julkisen hallinnon kanssa
- järjestökentän sisällä

- Sote-muutoksessa on hyvä hyödyntää järjestöjen kyvykkyyttä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä sekä palvelujärjestelmän kehittämisessä
- Sote-muutoksessa toimeenpano ratkaisee ja se tehdään hyvinvointialueilla ja kunnissa

Kiitos!

Anita Hahl-Weckström, Järjestöjen sote-muutostuen hankepäällikkö
anita.hahl-weckstrom@soste.fi

Puhelin 044 770 0491

Facebook | LinkedIn | @HahlWeckstrom